

[Birthe Hansen]

folkepensionen med alle de kønne ord om forbedringer for folkepensionisterne, som ustandselig lyder fra denne talerstol.

Så vil jeg slutte med at sige noget om den kvindepolitiske vinkel i forslaget, som socialministeren på et tidspunkt tidligere på året nævnte. Dengang troede jeg, socialministeren mente, at der var noget positivt ved den vinkel, men det har jeg opdaget at jeg fuldstændig har misforstået, for netop ligestillingsrådet har sagt, at mange kvinder forhindres i at kunne gøre brug af delpensionen på grund af kravet om gennem de seneste 20 år at have været betalende til ATP-ordningen før overgang til delpension i et omfang, der svarer til 10 års fuldtidsbeskæftigelse. Netop de kvinder, der i de senere år er kommet ud på arbejdsmarkedet, er oppe i årene og arbejder i forvejen på deltid. Også kravet om fast bopæl i Danmark kan give problemer for kvinder. Det vil f.eks. kunne blive et reelt problem for Dansk Sygeplejeråds medlemmer, som det fremgår af bladet »Sygeplejersken«, nr. 35 af den 28. august 1985, hvor der gøres opmærksom på, at lovforslaget med sit krav om fast bopæl her i landet muligvis vil stille sygeplejersker, der er udsendt til Grønland, ringere. Det er et spørgsmål, som vi meget ønsker at få afklaret under udvalgsarbejdet.

SF støtter den enkeltes mulighed for en fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, men ikke i den form, hvori det her er fremsat af socialministeren.

Aase Olesen (RV):

Som det allerede er sagt, er dette en genfremsættelse, og jeg skal derfor ikke gentage den tidligere melding; den vil være kendt og er positiv over for regeringens forslag. Men jeg vil med det samme gerne sige, at når SF's ordfører siger, at hun godt kan se, at der er et flertal for regeringens forslag på grund af det radikale venstres aftale med regeringen, så ved jeg ikke, hvad det er for en aftale. Jeg har hele tiden ment, at vi i pensionsspørgsmålet bør gøre os særdeles meget umage med at forsøge at få så bredt et flertal som muligt. Den siksakkurs, som hr. Erik B. Smith lagde op til i sit indlæg ved at sige, at nu kunne man bare gennemføre dette her, og så skulle han nok, så snart han fik et andet flertal her i folketingsalen, lave det om, kan vi simpelt hen ikke være bekendt at byde befolkningen.

Det mente jeg også, da vi diskuterede førtidspensionsreformen, og det mener jeg selvfølgelig også i denne sag.

Derfor må vi meget nøje, punkt for punkt, prøve at dechifrere, hvad det var, hr. Erik B. Smith sagde. Jeg må indrømme, at jeg synes, der var en hel del modsigelser i det, men det kan jo være, jeg ikke var hurtig nok til at notere. Jeg har også noteret mig de indvendinger, der er kommet fra LO's side, men at det skulle være så umuligt at finde løsninger på nogle af de problemer, som rejses her, som hr. Erik B. Smith synes at antage, har jeg altså svært ved at se, og jeg kan ikke læse bemærkningerne til lovforslaget eller for den sags skyld ministerens fremsættelsestale som andet end en invitation til at få diskuteret dette her grundigt igennem. Jeg synes egentlig ikke, der er nogen grund til at bebrejde ministeren, at hun genfremsætter lovforslaget, for så lægger vi dog diskussionen åbent frem her i salen: Sidder man i en lukket forsamling og afgør tingene, således som det kan være nødvendigt med særlig svære sager, så er der egentlig ikke meget at gøre, når vi kommer her ned i salen.

Herudover vil jeg sige, at vi i udvalgsarbejdet i år specielt vil interessere os for de økonomiske konsekvenser. Jeg tror, at det er meget, meget svært at skønne om, hvor mange der vil bruge denne ordning. Vi kan jo bare huske på, hvor svært det var for den foregående regering at skønne over, hvordan det ville gå med efterlønsmodtagernes antal. Det er vist nærmest blevet femdoblet i forhold til det, man troede. Dernæst vil vi selvfølgelig også interessere os for de regler, som ministeren siger hun vil udarbejde. Jeg er ikke så sikker på, at det skal være i form af en bemyndigelse. Jeg tror nok, at socialudvalget skal interessere sig en hel del for det spørgsmål, ikke mindst fordi det hænger nøje sammen med den virksomhedsordning, som vi får indført i forbindelse med skattereformen. Det skulle meget nødtigt gå sådan, at man kun på papiret fik ret til en delpension, medens man i virkeligheden verden kun meget sjældent så den. Det er jo det, der er i vejen med efterlønsordningen. Det ser så smukt ud, at selvstændige også er omfattet, men i praksis kan de, der er mindre velbærgede, dvs. de, der bliver ved med at køre f.eks. med en landbrugsejendom eller med en lille skrantende virksomhed i form af en bu-